

על הסליחה

ננהל שיחה עם החניכים על פגיעה ועל סליחה

חלק א'

מטרה: נזהה את הדברים שפוגעים בנו ואת המקומות בהם אנחנו פוגעים

פגעתי/ לא פגעתי, נפגעתי/ לא נפגעתי- נבקש מהחניכים לשבת במעגל ונחלק לכל חניך כיסוי עיניים (אם אין כיסוי עיניים- מורידים את הראש ועוצמים עיניים). נקריא סיטואציות ונבקש מהחניכים להרים יד במידה והם מסכימים עם הסיטואציה:

- 1) פעם הערתי למישהו על איך שהוא נראה.
- 2) פעם צרחתי על מישהו בגלל שהוא שונה ממני.
- 3) פעם מישהו קילל אותי מבלי לדעת את האמת.
- 4) נפגעתי יותר מפעם אחת.
- 5) אני פגעתי באנשים הקרובים אליי.
- 6) אני סולח בקלות.
- 7) לרוב אני לא לוקח דברים ללב
- 8) אני נקלעתי למקרה אלים יותר מפעם אחת.

לאחר כל סיטואציה והצבעה, נרשום לעצמנו כמה חניכים הרימו את היד מתוך סך כל החניכים. בסוף נחשוף בפני החניכים את הנתונים.

דיון:

- מה הפעילות גרמה לכם להרגיש?
- איך נדע מתי עברנו את הגבול ופגענו באדם אחר?
- כולנו נפגעים מאנשים אחרים וכנראה שגם רובנו פגענו באנשים אחרים – לפעמים בטעות ולפעמים לא בטעות. מה עדיף לדעתכם? להשתדל לא לפגוע אחד בשני? או שזה לא משנה?

חלק ב'

מטרה: נשאל כיצד אנחנו מתמודדים עם דברים פוגעים

פתקים- נחלק לכל החניכים פתק ריק ונבקש מהם לכתוב עליו מהי דרך ההתמודדות שלו עם פגיעה (לדוגמא- בוכה, כועס, מחזיר, הולך). לאחר שכולם כתבו, נאסוף את כל הפתקים ונבקש ממתנדבים להעביר את דרכי ההתמודדות בפנטומימה על מנת שהקבוצה תנחש מה כתוב בפתק.

דיון:

- האם בעיניכם יש דרך שהיא הטובה ביותר להתמודד עם העלבה או פגיעה?
- איך אני מתייחס ומה אני אומר או עושה כלפי האדם שפגע בי?

למדריך! חשוב לתת תשובה ברורה שאלימות היא לא הפתרון והיא לא תגובה מקובלת. להחזיר רק יגרום לפגיעה נוספת. מצד שני – כעס ועצבים זה דבר לגיטימי, מאוד הגיוני שחניכה יתעצבנו ויכעסו מאוד כאשר הם נפגעו. החכמה שלהם כאנשים ושלנו כמחנכים זה לראות איך הכעס לא הופך לאלימות ו"פגיעה בחזרה". הצעד הכי חשוב הוא להירגע ולפעול מתוך מקום שקול. אם צריך "להרחיק" כדי להתמודד אז זה מה שצריך לעשות.

חלק ג'

מטרה: נכיר בקושי שבלבקש סליחה וגם בחשיבות של סליחה

מה יותר קשה? - נחלק את הקבוצה לשתיים ומכל חצי קבוצה נבקש לשכנע אותנו מה יותר קשה- לבקש סליחה או לסלוח. מקבוצה אחת נבקש לשכנע שקשה יותר לבקש סליחה ומהקבוצה השנייה נבקש לשכנע שיותר קשה לסלוח.

מה יותר חשוב? - לאחר שכל קבוצה הסבירה את כל הנימוקים שלה למה המעשה שלה הוא קשה יותר, נבקש מכל קבוצה להסביר למה המעשה שלה הוא יותר חשוב.

לאחר ששתי הקבוצות נימקו את החשיבות שבפעולה שלהן- נכריז על תיקו תנועתי.

סיכום

שורה תחתונה: כמו שאמרו החניכים זה באמת מאוד קשה לבקש סליחה ולסלוח אבל זה גם חשוב מאוד. לפעמים אנחנו פוגעים באחרים מבלי לשים לב למילים שיוצאות לנו מהפה, קל לנו מאוד להיות בצד הפוגע והמעליב, מבלי לראות את הצד השני. הדרך היחידה לתקן את המצב היא להיות האדם הגדול ולבקש סליחה. זה אולי מעשה שקשה לעשות ואולי נרגיש שלא אנחנו אלה שצריכים לבקש סליחה, אבל זה תמיד ישפר את המצב.